

30.04.2012

Raport anual 2011

[Raport Anual, 2011](#) ⁽¹⁾

Sumar

Anul 2011 a fost marcat de numeroase evenimente economice, sociale, politice, naturale, care au contribuit la schimbarea climatului economic mondial. Creșterea semnificativă a prețurilor la produsele alimentare și la petrol, nivelul ridicat al șomajului, ratele înalte ale inflației, consolidarea bugetară, au provocat perturbări în activitățile economice și au creat presiuni asupra bugetelor personale ale consumatorilor. De asemenea, în ultimele trimestre ale anului 2011 au apărut semnale privind înrăutățirea situației economiei mondiale, focarul principal constituind problema datoriilor suverane din economiile dezvoltate, manifestată în principal în țările zonei euro.

Țările asiatice au fost puternic afectate de decelerarea cererii mondiale, în principal Japonia, puternic afectată și de cutremurul din luna martie 2011. Economii emergente au înregistrat un ritm relativ înalt de creștere, însă acesta a fost temperat de înăsprirea politicii monetare, precum și de efectele nefavorabile generate de propagarea instabilității financiare la nivel internațional.

Prețurile mondiale s-au majorat semnificativ pe parcursul anului 2011, evoluția acestora fiind influențată pozitiv de avântul economic din China și alte țări asiatice, de majorarea prețurilor resurselor energetice ca urmare a tensiunilor politice din Orientul Mijlociu și Africa de Nord, de perturbarea circuitului internațional al produselor în urma cutremurului din luna martie 2011 din Japonia. Din acest motiv, pe parcursul anului mai multe Bănci Centrale au înăsprit politica monetară, astfel contribuind la atenuarea presiunilor inflaționiste. De asemenea, unele țări s-au confruntat cu presiuni inflaționiste adiționale, generate de deprecierea monedelor naționale.

Economia Republicii Moldova pe parcursul anului 2011 a consemnat o creștere de 6.4 la sută față de anul precedent, preponderent datorită recuperării economice a principalilor parteneri comerciali, fapt ce a determinat o evoluție ascendentă a exporturilor, care s-au majorat cu 28.6 la sută, astfel generând o contribuție pozitivă maximă la creșterea PIB. În același timp, consumul gospodăriilor populației s-a majorat cu 8.5 la sută, preponderent datorită majorării surselor de finanțare în perioada respectivă și a generat, astfel, un impact pozitiv semnificativ la dinamica PIB. O contribuție pozitivă, dar mai modestă, a fost generată și de creșterea formării brute de capital, în timp ce consumul administrației publice a avut o evoluție negativă în perioada de referință. Creșterea cererii interne a favorizat majorarea importurilor cu 19.3 la sută. În anul 2011 s-au înregistrat evoluții pozitive în toate sectoarele economiei. Similar anului precedent, cele mai mari contribuții la creșterea PIB se datorează majorării valorii adăugate brute din ramurile aferente serviciilor. Industria a înregistrat un ritm de creștere inferior celui din anul 2010, iar construcțiile, în pofida evoluțiilor pozitive din ultimii doi ani, încă nu au atins nivelul de până la criza economică.

La sfârșitul anului 2011 ritmul anual al inflației a constituit 7.8 la sută, în timp ce nivelul anual al inflației de bază a înregistrat valoarea de 6.1 la sută în luna decembrie 2011. În consecință, diferența dintre ritmul IPC și cel al inflației de bază a constituit 1.7 puncte procentuale, conturând astfel continuarea influenței semnificative din partea factorilor nemonetari asupra procesului inflaționist în Republica Moldova. La formarea ratei inflației anuale în luna decembrie 2011 cel mai mult au contribuit prețurile la serviciile reglementate (2.7 puncte procentuale), ca rezultat al majorărilor de tarife

la gaz, energie electrică și termică, efectuate în primăvara și toamna anului 2011. Prețurile la produsele alimentare au contribuit cu 2.5 puncte procentuale la ritmul anual al inflației, ca urmare a propagării efectelor de runda a doua în rezultatul majorării prețurilor la combustibili și a tarifelor la gaz și energie electrică de la începutul anului 2011. În același timp, creșterea prețurilor la produsele alimentare a fost stimulată de condițiile meteorologice adverse pentru anumite culturi, cât și de majorarea acestora pe piețele externe. Totodată, o contribuție majoră (1.9 puncte procentuale) a fost exercitată de creșterea prețurilor la bunurile și serviciile aferente inflației de bază, cauzată de efectele de runda a doua, ca urmare a majorării serviciilor reglementate, prețurilor la combustibil și a prețurilor la produsele alimentare, dar și a creșterii cererii din partea populației în prima jumătate a anului 2011. Fluctuațiile prețurilor la petrol pe piața mondială, amplificate de tensiunile din Orientul Mijlociu și Africa de Nord de la începutul anului 2011, împreună cu deficitul de gaz lichefiat din trimestrul III, 2011, au determinat creșterea prețurilor la combustibili, care au contribuit la formarea inflației anuale cu 0.7 puncte procentuale

Cuantificând situația macroeconomică, tendințele și estimările indicatorilor macroeconomici pe termen mediu, perspectivele inflației pe termen scurt și mediu, în condițiile eventualelor incertitudini și provocări din perioada de referință, precum și în scopul ancorării presiunilor inflaționiste, Banca Națională a Moldovei a promovat pe parcursul anului 2011 o politică monetară prudentă.

Reacția Băncii Naționale a Moldovei la intensificarea presiunilor inflaționiste în ianuarie–noiembrie 2011 a constat în accentuarea progresivă a trendului de creștere a restrictivității politicii ratei dobânzii, inițiat în luna ianuarie 2011. Astfel, BNM a operat trei ajustări crescătoare ale ratei dobânzii de politică monetară, nivelul acesteia fiind majorat de la 7.0 până la 10.0 la sută. Totodată, temperarea creșterii prețurilor spre finele anului 2011 și gradul înalt de incertitudine a economiei mondiale, au determinat banca centrală să-și relaxeze politica monetară, inițind în luna noiembrie 2011 un trend prudent de reducere a ratei dobânzii de politică monetară, prin efectuarea a două diminuări consecutive ale acesteia, cu amplitudinea de 0.5 puncte procentuale și, respectiv, de 1.0 puncte procentuale (ultima fiind aplicată începând cu 6 ianuarie 2012).

Componentele cadrului operațional al politicii monetare, specific strategiei de reducere a inflației, au fost intens solicitate în anul 2011. Conjunctura anului 2011, caracterizată de menținerea excesului de lichiditate pe piața monetară și amplificarea presiunilor inflaționiste, a determinat BNM să mențină gestionarea fermă a surplusului de lichiditate din sistemul bancar și să acționeze din poziția de debitor net în raport cu sistemul bancar.

În scopul creșterii eficacității gestionării lichidității de pe piața monetară, BNM a majorat, începând cu luna ianuarie 2011, scadența certificatelor BNM de la o săptămână la două săptămâni.

Pe ansamblul anului 2011 rata medie ponderată a operațiunilor de sterilizare s-a cifrat la 8.54 la sută anual, față de 6.74 la sută anual înregistrată în anul precedent.

În scopul contracarării presiunilor inflaționiste și pentru a îmbunătăți mecanismul de transmisie a deciziilor de politică monetară ale Băncii Naționale, în condițiile unei piețe de capital nedezvoltate și abundenței de lichidități din sistemul bancar, norma rezervelor obligatorii în anul 2011 a fost majorată de două ori cu câte 3.0 puncte procentuale, înregistrând la finele anului 2011 nivelul de 14.0 la sută din mijloacele atrase în lei moldovenești, valute neconvertibile și valute liber convertibile.

În anul 2011 mecanismul rezervelor obligatorii a continuat să exercite funcțiile de control monetar și management al lichidității sistemului bancar. Pe parcursul anului în regimul rezervelor obligatorii au intervenit modificări importante vizând majorarea termenului perioadelor de urmărire a mijloacelor atrase și menținere a rezervelor obligatorii, majorarea normei rezervelor obligatorii, precum și aplicarea unei norme a rezervelor obligatorii de zero la sută din mijloacele atrase incluse în baza de calcul, a căror scadență este mai mare de 2 ani.

Începând cu luna ianuarie 2011, conform prevederilor Hotărârii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 227 din 18 octombrie 2010, băncile autorizate au trecut la o perioadă lunară de urmărire a mijloacelor atrase și de menținere a rezervelor obligatorii. Extinderea termenului de menținere a rezervelor obligatorii pentru o perioadă de o lună a contribuit la îmbunătățirea cadrului operațional al Băncii Naționale a Moldovei și la distribuirea mai uniformă a

lichidităților în interiorul sistemului bancar pe parcursul perioadei de menținere a rezervelor obligatorii.

Gestionarea fermă a lichidităților din sistemul bancar a urmărit asigurarea funcționării adecvate a pieței monetare, menținând echilibrul dintre stabilitatea prețurilor și relansarea economiei naționale.

Astfel, lichiditatea pe termen lung pe sistemul bancar la situația din 31 decembrie 2011 a constituit 0.7, iar cea curentă - 33.2 la sută. Ambii indicatori au fost respectați de către toate băncile, cu excepția BC „Universalbank” SA. De menționat că prin Hotărârea nr. 272 din 25 noiembrie 2011 a fost instituită administrarea specială asupra BC „Universalbank” SA.

O condiție obligatorie a implementării regimului de țintire directă a inflației constă în menținerea unui curs valutar flexibil. Astfel, BNM a limitat intervențiile pe piața valutară la sumele necesare, fără a se opune trendului pe termen lung al ratei de schimb a leului moldovenesc.

Pe parcursul anului 2011 rezervele valutare ale statului s-au majorat cu 14.4 la sută, până la 1965.3 mil. USD la 31 decembrie 2011, care acoperă 3.6 luni de import.

În anul 2011 BNM a intervenit pe piața valutară internă preponderent în calitate de cumpărător de valută străină, intervențiile fiind efectuate în scopul atenuării fluctuațiilor excesive ale cursului de schimb al monedei naționale în raport cu dolarul SUA și asigurarea pieței valutare cu lichidități.

De menționat că, conform Regulamentului cu privire la suficiența capitalului ponderat la risc, începând cu 31 decembrie 2011 cuantumul capitalului minim necesar a fost stabilit în mărime de 150.0 mil. lei. La 31 decembrie 2011 la toate băncile capitalul de gradul I corespundea capitalului minim stabilit, cu excepția BC „Universalbank” SA. Media suficienței capitalului ponderat la risc pe sistem la 31 decembrie 2011 (raportul valorii capitalului normativ total la activele ponderate la risc pe sistem) se menține în continuare la un nivel înalt – 30.4 la sută (nivelul minim reglementat în Republica Moldova este de 12.0 la sută) și indică un înalt grad de siguranță a băncilor determinat de existența unui potențial de efectuare a operațiunilor riscante fără afectarea capitalului.

Ponderea creditelor nefavorabile (substandard, dubioase și compromise) în total credite a constituit 10.7 la sută la 31 decembrie 2011, sau cu 2.6 puncte procentuale mai puțin comparativ cu finele anului 2010.

Banca Națională a Moldovei reiterează că va promova și în continuare un caracter prudent al politicii monetare, monitorizând și anticipând evoluțiile macroeconomice interne și ale mediului internațional, astfel încât prin utilizarea instrumentelor de politică monetară să asigure menținerea stabilității prețurilor pe termen mediu și creșterea economică de durată.

See also

Tags

[Piața monetară](#) ^[2]

[Piața valutară](#) ^[3]

[Sistemul de plăți](#) ^[4]

[Politică monetară](#) ^[5]

[strategia](#) ^[6]

[supraveghere](#) ^[7]

[annual rate of inflation](#) ^[8]

Source URL:

<http://bnm.md/en/node/49211>

Related links:

[1] http://bnm.md/files/2011_ro.pdf [2] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Piața monetară](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Piața monetară) [3]

[http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Piața valutară](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Piața valutară) [4] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Sistemul de plăți](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Sistemul de plăți) [5]

[http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Politică monetară](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Politic%C3%A1%20monetar%C3%A1) [6] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=strategia](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=strategia) [7]
[http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=supraveghere](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=supraveghere) [8] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=annual rate of inflation](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=annual%20rate%20of%20inflation)